

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET

**Naziv predmeta: POSTKOLONIJALNE PERSPEKTIVE ČITANJA
BOSANSKOHERCEGOVAČKE KNJIŽEVNOSTI**

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
VIII	obavezan predmet	2	2	4	

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta	Ovladavanje osnovnim pojmovima, pristupima i strategijama postkolonijalne kritike, kako (književnih i teorijskih) tekstova zapadnocentrične – dominantne kulture, tako i s kritikom zapadnog čitanja drugog, kao i razumijevanja pozicije bosanskohercegovačke kulture i književnosti u kontekstu postkolonijalnog čitanja.
Kompetencije (Ishodi učenja)	• sticanje osnovnih pojmova postkolonijalnog čitanja i kritike; • primjena kritičkih znanja i vještina iz područja postkolonijalne metodologije proučavanja književnosti i kulturalnih paradigmi na djela iz bosanskohercegovačke i južnoslavenske književnosti; • primjena stečenih teorijskih znanja na interpretaciju bosanskohercegovačke i južnoslavenske kulture, politike i odnosa spram drugog;

Program predmeta:

1. Uvodno predavanje o postkolonijalnoj teoriji i kritici
2. Osnovni pojmovi u postkolonijalnoj teoriji i kritici
3. Kreiranje zapadnocentričnog pogleda na svijet; kolonizacija prostora drugog; demoniziranje kulture i ponašanja drugog
4. Proizvodnja pojmova Orijent-Okcident; odnos zapadnog subjekta spram Orijenta
5. Bosanskohercegovačka kultura, jezik i književnost u kontekstu postkolonijalnog čitanja; periodizacija osvajanja bosanskohercegovačkog prostora; problem percepcije bosanskohercegovačkog prostora kao autonomnog i neovisnog
6. Odnos prema drugom u doba osmanske vlasti
7. Slika Osmanlija u eurocentričnom diskursu
8. Odnos osmanske vlasti prema Bosni i Bosancima
9. Otpor spram nametnutih pravila ponašanja u osmanskom periodu: ženski usmeni diskurs
10. Novo osvajanje/kolonizacija bosanskohercegovačkog prostora – aneksija BiH
11. Austrijska politika prema BiH; pogled na bh prostor iz austrijske i bosanskohercegovačke perspektive
12. Pojam europeizacije u bosanskohercegovačkom kontekstu
13. Odnos prema osvajanju i zauzimanju bosanskohercegovačkog prostora u bosanskohercegovačkoj romanesknoj prozi
14. Stereotipni pogled na prostor Balkana u znanstvenom diskursu: gdje počinje Orijent, a gdje Balkan?
15. Selektivni pogledi na povijest: demonizacija drugog u suvremenom društvenom, političkom i književnom kontekstu u regionu

Izvođenje nastave: predavanje, vježbe, konsultacije, rasprave

Provjera znanja: U okviru kolegija su predviđena dva parcijalna ispita na kojima student može osvojiti dovoljan broj bodova za minimalnu prolaznu ocjenu, ali i više. U slučaju neizlaženja na parcijalni ispit, studentima je omogućeno polaganje završnog, integralnog ispita.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Prisustvovanje nastavi (80%)	Saopćenje o nekoj od tema iz programa	Samostalno istraživanje (stručni portofolij)	Pismeni rad (nakon odslušanog modula)	Završni ispit	UKUPNO
10	10	10	40	30	100

Literatura:

1. Said, Edward, 1999. *Orijentalizam*, Sarajevo;
2. Bhabha, Homi, 2004., *Smeštanje kulture*, Beograd;
3. Balkan kao metafora, 2003., Beograd;
4. Todorova, Marija, 1999., *Imaginarni Balkan*, Beograd;
5. Biti, Vladimir, 2000., *Pojmovnik suvremene književne i kulturne teorije*, Zagreb
6. Spivak, Gayatri Chakravorty, 2002., „Tekstovi triju žena I kritika imperijalizma“ u *Kolo: časopis Matice hrvatske*, God. 12, br. 2, 337–356.7
7. S.M. Džaja, Bosna i Hercegovina u austrougarskom razdoblju (1878 – 1918), Mostar – Zagreb, 2002.
8. Božidar Jezernik *Imaginarni turčin*;
9. Ilbero Ortali, *Drukčije rezumijavanje Osmanlija*